

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – LISTOPAD 2011

Na noční obloze můžeme pozorovat i bez drahého vybavení mnoho zajímavých objektů. První podmínkou je ale kvalitní tmavá obloha bez světelného znečištění, která se dnes bohužel vyskytuje již velmi vzácně. Na městské obloze spatříme pouze nejjasnější hvězdy a hodnotně pozorovat můžeme jenom Měsíc a planety. Pokud chceme nahlédnout do vzdálenějších končin naší galaxie či za její hranice, musíme se vydat daleko za město, do míst bez veřejného osvětlení a jiných rušivých zdrojů světla. Na opravdu tmavé obloze spatříme bez dalekohledu stovky hvězd, stříbřitý pás Mléčné dráhy a mnoho objektů vzdáleného vesmíru. Skvělým pomocníkem pro první toulky po hvězdách nám může být triedr – binokulární dalekohled s relativně malým zvětšením a velkým zorným polem, který nám odhalí desítky zajímavých objektů. V listopadu je po říjnové opozici stále v ideální pozici k pozorování Jupiteru.

Vhodné objekty pro pozorování triedrem či malým dalekohledem:

M31	galaxie v Andromedě, nejvzdálenější objekt viditelný na tmavé obloze pouhým okem (2,9 mil. l.y.), v triedru lze spatřit i její průvodce M32 a M110
M2	kulová hvězdokupa ve Vodnáři, triedrem viditelná jako mlhavá hvězda
M39	otevřená hvězdokupa v Labuti vzdálená 900 l.y.
M13	nejjasnější a nejkrásnější kulová hvězdokupa na severní obloze, vzdálenost 23 tis. l.y., v triedru velice výrazná mlhavá skvrna,
M92	kulová hvězdokupa v Herkulu, trochu menší a slabší než M13
M15	kulová hvězdokupa v Pegasu, v triedru mlhavá hvězda, vzdálenost 30 tis. l.y.
χ , h Per	dvojitá otevřená hvězdokupa v Perseovi, nádherný objekt pro triedr, který ukáže stovky hvězd, vzdálenost 7300 l.y.
Cr399	asterismus v souhv. Lištičky, skupina hvězd připomínající v triedru ramínko na šaty
M33	spirální galaxie v Trojúhelníku, na velmi tmavé obloze viditelná pouhým okem, v triedru mlhavý obláček
M27	planetární mlhovina Činka v Lištičce, v triedru výrazná mlhavá skvrnka, vzdálenost 975 l.y.

Časy přechodů Velké rudé skvrny (GRS) na Jupiteru v listopadu 2011 v UT (SEČ=UT+1 hod.):

1. 1:29, 11:24, 21:20; **2.** 7:16, 17:11; **3.** 3:07, 13:02, 22:58; **4.** 8:54, 18:49; **5.** 4:45, 14:40; **6.** 0:36, 10:32, 20:27; **7.** 6:23, 16:18; **8.** 2:14, 12:10, 22:05; **9.** 8:01, 17:56; **10.** 3:52, 13:48, 23:43; **11.** 9:39, 19:34; **12.** 5:30, 15:26; **13.** 1:21, 11:17, 21:12; **14.** 7:08, 17:04; **15.** 2:59, 12:55, 22:51; **16.** 8:46, 18:42; **17.** 4:37, 14:33; **18.** 0:29, 10:24, 20:20; **19.** 6:15, 16:11; **20.** 2:07, 12:02, 21:58; **21.** 7:54, 17:49; **22.** 3:45, 13:41, 23:36; **23.** 9:32, 19:27; **24.** 5:23, 15:19; **25.** 1:14, 11:10, 21:06; **26.** 7:01, 16:57; **27.** 2:53, 12:48, 22:44; **28.** 8:39, 18:35; **29.** 4:31, 14:26; **30.** 0:22, 10:18, 20:13

GRS je pozorovatelná cca 30 min. před a po uvedených časech dalekohledem o průměru alespoň 60 mm při dostatečném zvětšení.

Pozice jupiterových měsíců v listopadu 2011

